

**«Аңғал батыр ауылының ЖОББМ» КММ бойынша
2023-2024 оқу жылына арналған директордың тәрбие жөніндегі
орынбасарының талдамалық есебі**

Мектептің 2023-2024 оқу жылына арналған тәрбие жұмысының жоспары Қазақстан Республикасы Президенті Әкімшілігі Басшысының 2023 жылғы 1 ақпандағы № 23-32-4.3 басшылығымен өткен отырыс хаттамасының 3-тармағына сәйкес білім беру ұйымдарында "бірыңғай тәрбие бағдарламасын" іске асыру жөніндегі кешенді жоспардың және 2023-2024 оқу жылына арналған нұсқаулық-әдістемелік хаттың 3-тармағына сәйкес жасалды.

"Біртұтас тәрбие бағдарламасы" қазақ халқының ұлттық, жалпыадамзаттық құндылықтарына негізделген.

Мақсаты: жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтар негізінде еңбекқор, адал, саналы, жасампаз азаматты тәрбиелеу.

Міндеттері:

1. Оқушылардың ата-аналарға, аға ұрпаққа деген құрметін қалыптастыруға, олардың тәрбиеленушілерін тыңдай білуге, отбасылық қарым-қатынастарды бағалай білуге ықпал ету
2. Мейірімділік, абырой, ар-ождан, қадір-қасиет, жауапкершілік, қамқорлық, әділеттілік, еңбекқорлық және патриотизм сияқты қасиеттерді тәрбиелеу
3. Ұлттық қазынаны қорғауға, мемлекеттік тілді, ұлттық рәміздерді құрметтеуге, бейбітшілікті, келісімді, ұйымшылдықты және ұлттық бірлікті сақтауға деген ұмтылысты тәрбиелеу.
4. Денсаулықты сақтауға, салауатты өмір салтын ұстануға және эмоционалды тұрақтылықты сақтауға үйрету.
5. Табиғатқа, ұлттық және мәдени мұраға, табиғи ресурстарды үнемді және тиімді пайдалануға ұқыпты қарауға тәрбиелеу.

Оқушыларды тәрбиелеу мынадай бағыттар бойынша жалпыадамзаттық және базалық ұлттық құндылықтарға негізделеді:

«Ұлттық мүдде», «Ар-ұят», «Талап».

Білім беру мекемесіндегі тәрбие қызметі үш бағытта жүзеге асырылады: оқу процесінде, сабақтан тыс және мектептен тыс жұмыстарда. Ұжымдық-шығармашылық істер жүйесі (мерекелер мен дәстүрлердің жылдық шеңбері) негізгі негіз болып табылады. Тәрбие бағдарламасы Мектептің ата-аналармен өзара іс-қимылын арттыруға бағытталған.

Мектептің тәрбие жүйесі әлеуметтік, табиғи, эстетикалық ортаға әсер ететін және білім беру кеңістігін үздіксіз кеңейтуге мүмкіндік беретін оқу сабақтарын, балалардың сабақтан тыс өмірін, сыныптан тыс жұмыстарды және мектептен тыс қарым-қатынасты біріктіре отырып, педагогикалық процестің барлық аспектілерін қамтиды. Тәрбие жұмысының барлық бағыттары білім беруде тұлғаға бағытталған тәсілді жүзеге асыруға және оқушылардың шығармашылық қабілеттерін ынталандыруға мүмкіндік

береді. Тәрбие іс-шараларының формалары әр түрлі: тақырыптық кештер, қызықты адамдармен кездесулер, слайд-шоулар, презентациялар, әдеби қонақ бөлмелері, мерекелер, фестивальдар, дәрістер және т.б. іс-шаралардың әр түрлі формалары көптеген балаларды әртүрлі іс-шараларға тартуға мүмкіндік береді, бұл олардың шығармашылық қабілеттерін дамытуға ықпал етеді. Тәрбиелік міндеттерді іске асыру баланың бейімділігі мен қабілеттерін дамыту және жүзеге асыру үшін жағдай жасауға ықпал етеді.

Тәрбие жұмысының басым бағыттары:

Тәрбие тұжырымдамасының негізгі идеясы Абайдың "Толық адам" рухани мұрасында бейнеленген үйлесімді дамыған адамның ұлттық бейнесі деп танылады, оның жеке атрибуттары мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарында, Мемлекет басшысының "Тәуелсіздік бәрінен қымбат" және Абай және ХХІ ғасырдағы Қазақстан" бағдарламалық мақалаларында және т. б. ұғымдарда айқындалған бар құндылықтар мен басымдықтарды біріктіреді бірыңғай жүйелік қамтамасыз ету үшін жеке тұлғаны тәрбиелеу тәсілдері. Мектептегі тәрбие жұмысы білім министрлігі бекіткен жаңа тұжырымдамаға сәйкес жүргізіледі. "Біртұтас тәрбие бағдарламасы" 3 құндылық бойынша жүзеге асырылады.

"Ұлттық мүдде", "Ар-ұят", "Талап".

"Ұлттық мүдде" құндылығы. 2023-2024 оқу жылында тәрбие жұмысын ұйымдастыру кезінде Төле бидің 360 жылдығын, Құрманғазы Сағырбайұлының 200 жылдығын, Музафар Әлімбаевтың 100 жылдығын, Жүсіпбек Аумауытовтың 135 жылдығын, Ілияс Жансүгіровтің 130 жылдығын, Қаныш Сәтбаевтың 125 жылдығын, 110 жылдығын дайындауға және атап өтуге ерекше назар аударылды-Шәкен Аймановтың 120 жылдығы Әбілхан Қастеев.

Балалар мен жастардың патриоттық санасы мен өзін-өзі тануын қалыптастыру және нығайту, Қазақстан Республикасының Конституциясына, мемлекеттік рәміздерге құрмет көрсету, құқықтық мәдениетті қалыптастыру, 2023-2024 оқу жылында өз құқықтары мен міндеттеріне саналы көзқарасты қалыптастыру бойынша жұмыс мектептің жұмыс жоспарына сәйкес жүргізіледі. Жаңа оқу жылы бірінші сынып оқушыларына ерекше назар аударылған дәстүрлі "Бірінші қоңырау" мерекесінен басталды. Балаларға дәстүр бойынша "Әліппе" атты алғашқы кітап табысталды. Оқу жылының бірінші сабағы "Мектеп-мейірім мекені!", «Балалардың жол-көлік жарақаттануының алдын алу», балалар мен жасөспірімдердің қауіпсіз мінез-құлық дағдыларын тәрбиелеу бойынша жұмыстарды жандандыру мақсатында көшелер мен жолдарда "Назар аударыңыз, балалар!" атты сынып сағаттары, көшеде және үйде жүріс-тұрыс ережелері туралы әңгімелер, челленджер өткізілді. Ата-аналар мен оқушылардың чаттарына жүйелі түрде жадынамалар орналастырылады.

Қыркүйек айының басында қазақ тілі апталығы өткізілді. Онкүндік қазақтың ұлы ағартушысы Ахмет Байтұрсыновтың қамқорлығымен 4.09-15.09.2023 ж. аралығында Гуманитарлық циклдің ӘБ әзірленген мектеп жоспарына сәйкес өткізілді.

Мақсаты: гуманитарлық пәндер бойынша сыныптан тыс және сабақтан тыс жұмыстар арқылы оқушының жеке басын әлеуметтендіру міндетін іске асыруға бағытталған терең патриотизмге тәрбиелеуді арттыру мақсатында ұлттық мәдениетке танымдық қызығушылықты кеңейту. Онкүндік шеңберінде өткізілген іс-шаралар мынадай міндеттерді іске асыруға бағытталды:

*Білім алушылардың тілдік сауаттылығын, лингвистикалық ой-өрісін, логикалық ойлауын, шығармашылық бастамасын дамыту;

*Қазақ, ағылшын және орыс тілдеріндегі сабақтан тыс және сабақтан тыс қызметтің интеграцияларын пайдалану;

*Үш тілде білім алушылардың ауызша және жазбаша сөйлеуін дамыту жөніндегі жұмысты жүйелеу;

* Дарынды оқушыларды анықтау, олардың шығармашылық қабілеттерін дамыту. Онкүндіктің мақсаттары мен міндеттері педагогикалық, тәрбиелік және дамытушылық аспектілерді қарастырды. Осы кезеңде өткізілген барлық іс-шараларда қызықты және танымдық ақпарат болды. Онкүндіктің ашылуы 5 қыркүйекте Қазақстан халықтарының Тілдер күні қарсаңында "Мәңгілік елімнің-мәңгілік тіл" мектеп желісінде өтті. Тілдер күнін мерекелеу тарихына қысқаша экскурсия жасалды, қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде өлеңдер айтылып, дәстүрлі тақырыптық сап түзеу өткізілді. Дәстүр бойынша фойеде Қазақстанның тілді дамыту саласындағы көрнекті тұлғалары туралы ақпаратты көрсететін "Тіл - барлық білімге және барлық табиғатқа кілт" стенді орналастырылған. Мектеп кітапханасында қазақ тілінің негізін қалаушы "Ахмет Байтұрсынұлына арналған - "Ұлт ұстазы" атты стендтік композиция ұйымдастырылды. Осы аңызға айналған тұлғаның туған күнінде барлық сыныптарда тәрбие сағаты өткізілді.

Маңызды іс-шаралардың бірі болып танылған 7-11 сынып оқушылары қатысқан "Мағжан Жұмабаев - заманның заңғар тұлғасы"

жалпықазақстандық диктант. Оның мақсаты-оқушылардың жазбаша сауаттылығын арттыру, Қазақстанның ұлттық мәдениетіне баулу.

Онкүндік барысында көптеген сыныптан тыс іс-шаралар өткізілді. Онда оқушылар өз білімдерін қазақ, ағылшын және орыс тілдерінде көрсете алды.

Атап айтсақ, орыс тілі пәнінің мұғалімі Айзада Ғажданбекқызы 9- сынып оқушылары арасында "Ең ақылды" лингвистикалық турнир ұйымдастырды.

Соңғы уақытта челленджер өте танымал болды. Тілдер онкүндігінде оларсыз да болған жоқ. Тіл мамандары "Тіл-әр халықтың байлығы"

челленджін өткізді, оған 5-7 сыныптар қатысты.

Онкүндіктің қорытындысы келесі дәстүрлі сап түзеуде шығарылды. Барлық жеңімпаздар мен жүлдегерлер грамоталармен марапатталды. Онкүндіктің өткізілген іс-шаралары оқыту мен тәрбиелеудің мақсаттары мен міндеттеріне жауап береді. Онкүндікке қатысу білім алушыларға өз білімдерін кеңейтуге және тереңдетуге, шығармашылық қабілеттерін жүзеге асыруға, ой-өрісін кеңейтуге көмектесті. Сыныптан тыс іс-шаралар мектептің тәрбие жұмысының тұжырымдамасын көрсетті, әдістемелік тәжірибе алмасуға ықпал етті. Дарынды балалардың жеке қабілеттерін жүзеге асыру жұмыстары сәтті көрініс тапты. Қазан айының екінші жартысында, Қазақстан Республикасы күніне арналған оқу-жаттығу жиынына барлық педагогикалық ұжым мен мектеп оқушылары қатысып, ұйымдастырылды. Онкүндік аясында келесі іс-шаралар өткізілді:

-5-7 сыныптарда "Атамекен"жалпы республикалық диктанты өтті;

-8-11 сыныптарда " Қазақстан менің арманым "атты жалпы республикалық эссе байқауы өтті. Үздік жұмыстар грамоталармен марапатталды.

Туған жерге деген сүйіспеншілікті ояту мақсатында " Қазақстан-Туған жерім, туған елім!» 1-11 сынып оқушылары мен мектеп қызметкерлері арасында ҚР Әнұранын орындау "Дауыстың патриоттығы" челленджі өтті. Іс-шара отансүйгіштік пен азаматтық сезімін нығайтуға, өз елінің болашағына өзінің қатыстылығын сезінуге ықпал етті. 23 қазан күні 1-11 сынып оқушылары арасында " Туған еліме арнаймын!"ел тарихы, еліміздің тәуелсіздік жылдарындағы жетістіктері, ҚР Мемлекеттік рәміздері туралы тәрбие сағаттары өткізілді.

Бастауыш сынып оқушылары аралығында мерекелік концерт, мәнерлеп оқу сайысы, суреттер көрмесі ұйымдастырылды. Балалар өлең оқыды, би биледі, Отан туралы ән айтты, ұлттық ойындар өткізді, жұмбақтар шешті. Бұл іс-шаралар отансүйгіштік пен азаматтық сезімін нығайтуға, өз елінің болашағына өзінің қатыстылығын сезінуге, парыз бен ар-ождан сезімін қалыптастыруға, мемлекеттік рәміздерге құрметпен қарауға тәрбиелеуге ықпал етті.

"Ақындар айтысы" Жалпыұлттық идеяны іске асыру мақсатында 13 қыркүйектен 24 қазанға дейін жарысының "Төрт тоқсан-төрт өнер" ұлттық мәдени – ағарту жобасы шеңберінде. Іс-шаралар жоспары жасалынып, бекітілді. Бұл жобаға 5-11 сынып оқушылары мен мектеп педагогтары қатысты. Негізгі мақсаты-айтысты қазақ халқының ұлттық құндылығы, шешендік өнер арқылы мәдениеттің баға жетпес мұрасы ретінде дәріптеу, ұлттық рух пен патриотизмге тәрбиелеу, өз халқына және оның дәстүрлеріне деген құрмет сезімін тәрбиелеу, талантты шығармашыл жастарды анықтау.

Айтулы мерейтой иелерін мерекелеуге ерекше назар аударылды: қазақ халқының мәдени мұрасын сақтау мақсатында қазақ жазушысы, қоғам

қайраткері, Қазақстанның еңбек сіңірген мұғалімі Спандияр Көбеевтің туғанына 145 жыл балаларға арналған шығармаларын дәріптейтін өлеңдерімен танымал. 2 сыныпта сынып жетекшісі А.К. Шокаеваның ұйымдастыруымен С.Көбеевтің шығармашылығына арналған танымдық тәрбие сағаты өткізілді. Қазақ әдебиетінің жарық жұлдызы Мағжан Жұмабаевтың туғанына 130 жыл, алаш жұртының әйгілі перзенті, көрнекті қазақ ақындарының бірі, фольклоршы, ғұлама ғалым Мәшһүр - Жүсіп Көпеевтің туғанына 165 жыл толуына орай орта буын мен жоғары сыныптарда тәрбие сағаттары өткізілді. Бұл іс-шара жас өскелең ұрпақтың құқықтық білімі мен заңнамалық қоғам шеңберіндегі құқықтық көзқарасын тәрбиелеу және қалыптастыру мақсатында ұйымдастырылды.

2023 жылғы 29 қыркүйекте біздің мектепте Ақмола облысы Білім басқармасының 2023 жылғы 3 мамырдағы "Білім беру объектілерінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету туралы" хатына сәйкес ТЖ кезінде эвакуациялау бойынша оқу сабақтары өтті. Алғашқы әскери және техникалық дайындық пәнінің мұғалімі А.З. Негметжанов 9-11 сынып оқушыларымен, сондай-ақ мектептің педагогикалық ұжымымен және техникалық қызметкерлерімен нұсқаулық өткізді.

Мектептің тәрбие жұмысының маңызды бағыттарының бірі кәмелетке толмағандардың құқық бұзушылықтарының алдын алу болып табылады. Бұл жұмыстың мақсаты мектеп оқушыларының құқыққа қайшы мінез-құлқының алдын алу, мектеп оқушыларына құқықтық тәрбие беру, зиянды әдеттердің, сондай-ақ уытты және есірткі заттарды пайдаланудың алдын алу, кәмелетке толмағандар арасындағы қадағалаусыз және құқық бұзушылықтардың, жарақаттанудың, ата-аналар мен оқушылардың әдепсіз мінез-құлқының алдын алу, ата-аналардың тәрбиелік ұстанымын жандандыру болып табылады. Білім алушылардың құқықтық мәдениеті мәселелері бойынша оқушылардың ой-өрісін кеңейту мақсатында оқу жылының басында кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықтардың алдын алу бойынша мектептің іс-шаралар жоспары әзірленді.

Жұмыстың негізгі формалары:

- тұрмыстық жағдайын бақылау,
- отбасылық тәрбие жағдайларын бақылау мақсатында отбасыларға үйлеріне бару,
- бос уақытты, демалыс уақытында жұмыспен қамтуды, сабаққа дайындықты ұйымдастыру;
- жасөспірімдердің жеке ерекшеліктерін зерттеу, олардың мінез-құлқын түзету бойынша сабақтар, қарым-қатынас дағдыларын үйрету;

- жасөспірімдерді тәрбиелеу мен оқытудың бірыңғай тәсілдерін әзірлеу мақсатында ата - аналарға, пән мұғалімдеріне психологиялық-педагогикалық кеңес беру;

- жасөспірімдермен жеке және ұжымдық профилактикалық әңгімелер; жасөспірімдерді әлеуметтік маңызды қызметке тарту.

Мектептің құқық бұзушылықтың алдын алу жөніндегі жұмыс жүйесі: ұйымдастыру іс-шараларын, ағарту жұмыстарын, оқушылар мен ата-аналарды құқықтық тәрбиелеуді; кәмелетке толмағандардың құқық бұзушылықтарының алдын алуды қамтиды. Бұл жұмыс сынып сағаттары жүйесі, отбасын әлеуметтік-педагогикалық қолдауды қамтамасыз ету, алдын алу субъектілерінің бірлескен жұмысы, жұртшылықты кәмелетке толмағандардың құқық бұзушылықтарының алдын алу жөніндегі жұмысқа тарту арқылы іске асырылады. Бұл жұмыста алдын алу Кеңесі үлкен рөл атқарады, оның бастамасы бойынша жыл бойына есірткіге қарсы акциялар, құқық онкүндіктері, қорқытудың алдын алу «Буллинг және кибербуллингке қарсы» іс-шаралар ұйымдастырылып, ақпараттық стенд жасалынды.

Мектепте Құқықбұзушылықтың алдын алу кеңесі қызметі жүзеге асырылады. Оның құрамына: кеңес төрағасы, мектеп директорының ТЖ жөніндегі орынбасары, хатшы, психолог, әлеуметтік педагог кіреді.

Ағымдағы жылдың бірінші тоқсанында Алдын алу Кеңесінің 1 отырысы өткізілді, оның барысында тәрбие профилактикалық жұмысын оңтайландыру, кәмелетке толмағандардың қадағалаусыз қалуы мен құқықбұзушылықтарының алдын алу, салауатты өмір салтын насихаттау мәселелері қаралды. Сабаққа қатысуды, өткізіп алған сабақтарды қатаң есепке алу, себепсіз рұқсатнамаларды жою бойынша жұмыс жүргізіледі. Отырысқа мектеп директоры, сынып жетекшілері шақырылды. Мектепте оқушылар мен ата-аналарға арналған стендтер бар, онда аудан басшыларының, учаскелік инспектордың координаттары, оқушыларға арналған ережелер орналастырылған.

Мектепте оқушыларға құқықтық білім беруге көп көңіл бөлінеді. Мектепте Құқықтық жалпыға бірдей оқыту бағдарламасы айына бір рет 1-11 сыныптарда өткізіледі, қыркүйек айында оқушыларға мектеп формасына қойылатын талаптар туралы оқушының ішкі тәртіп ережелері еске салынды. Учаскелік инспектормен қоғамдық орындардағы жасөспірімдердің қауіпсіз мінез-құлқы, мотоциклмен жүру ережелері туралы кездесу ұйымдастырылды. Қазан айында Аңғал батыр ауылының медициналық пунктін медбикесі А.Б. Садуова, мектеп психологы М.Т. Рахимжанованың және ТЖ орынбасарының ұйымдастыруымен 8-11 сынып қыздарына "Ерте жүктілік мәселелері" тақырыбында әңгіме жүргізілді. Бейнероликтер қаралып, жадынамалар таратылды. Кәмелетке толмағандар арасындағы құқықбұзушылықтар мен қылмыстардың алдын алу бойынша жұмысты

тиімді деп санаймыз. Біз құқықбұзушылықтардың алдын алу бойынша жұмыстың нәтижелілік көрсеткіштерін қарастырамыз:

- Мектеп оқушыларының сабақтан тыс уақытта жасаған құқық бұзушылықтарының болмауы;
- Мектеп ұжымында жанжалды жағдайлардың болмауы;
- Құқық бұзушылықтар мен қылмыстар үшін есепте тұрған балалардың болмауы;
- 100% балаларды сабақтан тыс қосымша білім беру қызметімен қамту.

Жалпы" Ұлттық мүдде " құндылығын қалыптастыру бойынша жұмысты талдай отырып, келесі қорытындылар жасауға болады: педагогикалық ұжым қойған барлық міндеттер орындалды. Біздің мектептің патриоттық дәстүрлері оқушылардың ел тарихына деген қызығушылығын арттырады. Тарихи оқиғалардағы қарапайым адамның рөлінің маңыздылығы туралы түсінік береді, аға буынға құрметпен қарауға тәрбиелеуге, еліміздің мемлекеттілігін нығайтуға, елдің имиджін қалыптастыруға ықпал етеді. Біз бұл дәстүрлерді сақтап, дамытып, көбейтуіміз керек. Бұл іс-шаралар жүйесі өз Отанының патриоттарын тәрбиелеуге бағытталған. Жоспарлы, күнделікті жұмыс, әртүрлі тәрбие құралдарын пайдалану, мектеп пен отбасының ортақ күш - жігері, ересектердің өз сөздері мен іс-әрекеттері үшін жауапкершілігі оң нәтиже береді және өскелең ұрпақты патриоттық тәрбиелеу бойынша одан әрі жұмыс істеу үшін негіз болып табылады.

"Ар-Ұят" Құндылығы.

Өскелең ұрпақты тәрбиелеуде ел мен жердің тұтастығын, елдің тәуелсіздігін құрметтеуге, жоғары қадір-қасиет пен ар-намысты қолдауға, адал еңбекке қызмет етуге, қоғам игілігі үшін азаматтық белсенділік танытуға, жауапкершілікті саналы түрде түсінуге, денсаулық пен зияткерлік құндылықтар негізінде тәрбиелеуге, сондай-ақ отбасылық құндылықтарды дәріптеуге, қоғам құру үшін жауапкершілікті түсіндіруге бағытталған қызметке тартуға басымдық беріледі отбасылар. Бұл бағыттағы жұмыс мектептің тәрбие жоспарына сәйкес тұрақты негізде жүргізіледі. Іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге мектеп педагогтары, оқушылар, сондай-ақ олардың ата-аналары қатысады. Біздің мектепте отбасылық құндылықтарды насихаттау бойынша жұмыстар мақсатты түрде жүргізілуде. Отбасы күніне орай балалар суреттерінің көрмесі, тақырыптық жиын, "Отбасы-бақыт мекені" сынып сағаттары, отбасылық құндылықтар насихатталған "Менің отбасымның дәстүрлері" бейнеролигі ұйымдастырылды.

Ағымдағы жылы Білім министрінің 2023 жылғы 04 қазандағы бұйрығына сәйкес мектепте Ата-аналарды қолдау орталығы (ААҚО) ашылды. Жұмыс бекітілген бағдарламаға сәйкес жүргізіледі. Сабақтар бекітілген кестеге сәйкес өткізіледі. 26 қазанда бастауыш сынып ата-аналарымен алғашқы сабақ өтті. Отырысты мектеп директорының ТЖ жөніндегі орынбасары И. 3.

Жолдасова ашып, орталықты құру мақсаттары туралы айтып, шығармашылық топты таныстырды. Бұдан әрі "позитивті ата-ана" тақырыбы бойынша әріптестер сөз сөйледі. Пікірталасқа ата-аналар үлкен қызығушылықпен қатысты. Достық, жағымды атмосфера қалыптасты, қатысушылар диалогті қолдап, тақырып ата-аналарды қызықтырды. Отбасын сақтауға және біріктіруге бағытталған құрметті мерекелердің бірі- Қарттар күні. Бұл мерекені мектеп ұжымы, оқушылар, ауылдық әкімшілікпен бірге тамаша концерт ұйымдастырды, мерекеге қарт адамдар шақырылып, арнайы дастарқан жайылды. "Менің сүйікті әжем мен атам" тақырыбында балалар бейнеролигі ұйымдастырылды.

Балалардың қоғам өміріндегі еңбектің маңызы туралы түсініктерін тереңдету, еңбексүйгіштікті, дербестікті қалыптастыру, еңбек дағдыларын дамыту, өзін-өзі тәрбиелеу мақсатында 19-27 қыркүйек аралығында мектепте Дүниежүзілік Еңбек күні аясында онкүндік өтті. Іс-шаралар аудандық "Менің жетістігім-менің нәтижем" атты конкурс жоспарға сәйкес ұйымдастырылып, өткізілді. Мектеп сайтында педагогикалық қызметте жоғары жетістіктері бар педагогтар туралы ақпарат орналастырылды. 5-9 сынып оқушылары арасында эссе байқауы, "Менің жетістігім –менің нәтижем" тақырыбына сынып сағаттары, тақырыптық жиын, бейнеролик байқауы ұйымдастырылды.

Іс-шаралар жақсы деңгейде өткізілді. Оқушылардың жалпы қоғамдағы адам өміріндегі еңбектің рөлін, мамандықты дұрыс таңдаудың маңыздылығын түсінуіне ықпал етті.

2023-2024 оқу жылының ағымдағы кезеңіндегі тәрбие жұмысының нәтижелерін талдай отырып, "**Ар-ұят**" құндылығын қалыптастыру бойынша қорытынды жасауға болады. Бірінші оқу тоқсанында орасан зор жұмыс жасалды. Барлық іс-шаралар өз іс-әрекеттері үшін жауапкершілік сезімін, парасаттылықты, аға буынға құрмет көрсетуді, кәсіби таңдау санасын, адал еңбекті арттыруға ықпал етті. Диагностика қорытындысы бойынша оқушылардың білім деңгейі айтарлықтай көтерілді. Біздің оқушылар тәрбиесімен, мейірімділігімен, еңбек ету және ұжымда өмір сүру қабілетімен ерекшеленеді.

"Талап" құндылығының негізгі идеясы - студенттердің және тәрбиеленушілердің өмірлік дағдыларын, құзыреттіліктерін, өзіндік жұмысын, шығармашылық қабілеттерін дамыту, салауатты өмір салты мәдениетін қалыптастыру, адам еңбегін құрметтеу, мамандықты анықтауда қолдау көрсету, сыни ойлау дағдыларын дамыту.

Мектептегі білім берудің басым мақсаты мұғалімнен оқушыға білім, дағдылар мен дағдыларды берудің орнына оқушының оқу мақсаттарын өз бетінше қою, оларды жүзеге асыру жолдарын жобалау, олардың жетістіктерін бақылау және бағалау, басқаша айтқанда – оқу қабілетін

калыптастыру қабілетін дамыту болып табылады. Бұл мақсатқа әмбебап оқу іс-әрекеттері жүйесін қалыптастыру арқылы қол жеткізуге болады.

Мектепте бірнеше жыл бойы «Үшқыр ой алаңы» пікір сайыс қозғалысы жұмыс жасауда. Дебат клубының жетекшісі тарих пәнінің мұғалімі А.Т. Айтмағанбетова. Қыркүйек айында LD форматында мектеп турнирі өтті. Апта сайын оқу сабақтары жоспарға сәйкес жүргізіледі. Бұл жоба сыни ойлауды, шешендік шеберлікті, коммуникативтік қабілеттерді дамытуға ықпал етеді, білім алушылардың қазіргі қоғам мен мемлекеттің өміріне табысты әлеуметтік бейімделуін және ықпалдасуын, олардың жоғары адамгершілік-рухани, көпмәдениетті жалпыадамзаттық құндылықтар мен патриотизм негізінде Азаматтық қалыптасуын қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Біздің мектепте "Дублер күнін" өткізу жақсы дәстүрге айналды. Мектеп директоры «Дублер күнін» өткізу туралы бұйрық шығарды. Мұғалімдер мен Мектеп Парламентінің мүшелерінен құралған шығармашылық топ "Дублер күнін" өткізу жоспарын бекітті. 11 сынып жетекшісі Б.К. Негматжанованың ұйымдастыруымен іс-шара жоғары ұйымдастырушылық деңгейде өтті, мектептің өзін-өзі басқару мүшелері жылы тілектермен және тәтті кәдесыйлармен мереке күнін ұйымдастырды. Мұғалімдер үшін сабақтар ұйымдастырылды. Оқушыларда сабақтарды дублерлер өткізді, олар өз ісіне адал қарады. Іс-шара концерттік бағдарламамен аяқталды, оған құрметті қонақтар, педагогикалық еңбек ардагерлері шақырылды.

Оқушылар мерекенің тамаша атмосферасын құрды, олар осы іс-шараның маңыздылығын, беделін, мұғалім мамандығын және маңыздылығын көрсете және сезіне алды.

Эстетикалық талғамды, жерге деген ризашылық сезімін қалыптастыруда 1-11 сынып оқушылары арасында «Алтын күз-2023» меркесі өткізілді. Мектептің Өзін-өзі басқару ұйымының мүшелері 5-8 сынып оқушылары арасында "Алтын күз ханзадасы мен ханшайымы" байқауын өткізді. Ұлттық спорт түрлерін насихаттау мақсатында қазан айында ҚР күніне арналған тоғызқұмалақ аудандық турнирі өтті. Турнир қорытындысы бойынша мектеп командасы 3-ші жүлделі орынға және футбол жарысынан да аудандық 3-ші жүлделі орынға ие болды.

"Талап" құндылығын қалыптастыру бойынша 2023-2024 оқу жылының ағымдағы кезеңіндегі тәрбие жұмысының нәтижелерін талдай отырып, біздің мектепте тәрбие жұмысы арқылы оқушылардың зияткерлік мүмкіндіктерін қалыптастыру, дамыту және жетілдіру үшін жақсы жағдайлар жасалады деген қорытынды жасауға болады. Осы бағыт бойынша жұмыс жақсы деңгейде жүргізіледі. Оқушылар қазіргі қоғамның проблемаларына шынайы қызығушылық танытады, мемлекеттің болашағы жастардың қолында екенін түсінеді. Қазіргі заманғы шындыққа төтеп беру үшін жақсы білім жеткіліксіз,

сыни ойлау қабілетін дамыту, білім мен ақпаратты өз бетінше алу, зерттеу және жобалау іс-әрекетінің дағдыларын игеру, инновация қабілетін дамыту қажет.

МЕКТЕП ПАРЛАМЕНТІ. Мектеп Парламентінің-нің (Өзін өзі басқару ұйымы) негізгі мақсаты мектеп жастарының табысты әлеуметтенуі мен өзін-өзі тиімді жүзеге асыруы үшін жағдай жасау, сондай-ақ білім алушылардың туындаған проблемаларды өз бетінше шешу, оның әлеуметтік белсенділігін дамыту, әлеуметтік бастамаларды қолдау болып табылады. Осы мақсатты іске асыру шеңберінде 2023 жылдың қыркүйек-қазан айларында мектеп Парламенті қызметінің негізгі бағыттарын түсіндіру бойынша ақпараттық-түсіндіру жұмыстары жүргізілді. Мектеп парламентінің Президенттігіне 8 9 кандидаттар іріктеліп, 20 қазанда жалпы мектеп сайлауы өткізілді. Сайлау учаскесі бірінші қабаттың залында орналасқан. Дауыс беруге 5-11 сынып оқушылары қатысты. Тізімге енгізілген үміткерлердің жалпы саны 9 адамды құрады. Сайлаушылардың сайлауға қатысуы 90 % құрады (сайлаушылар). Дауыс беру қорытындысы бойынша 9 сынып оқушысы Қаматай Жансұлу Мектеп Президенті атанды. Қалған үміткерлер 8 фракция бойынша премьер министрлар болып әр түрлі салаға белгіленді. Қазіргі уақытта мектеп парламентінің құрамын және оқу жоспарына жұмыс жоспарын қалыптастыру бойынша жұмыстар жүргізілуде.

Еріктілік. "Еңбек адал-жас өрен" жалпыұлттық жобасы аясында өз қызметін "Мейірімді жүрек" еріктілер клубы - ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтарды: адалдықты, әділдікті, достықты, адалдықты, қайырымдылықты дамытуға бағытталған ортақ мүдделермен біріктірілген еріктілердің мектеп бірлестігі жүзеге асырады, клубтың негізгі мақсаты оған мұқтаж адамдарға және қоғамға көмек көрсету болып табылады, қоғамдық қатынастардың белсенді субъектісі ретінде балалардың, жасөспірімдер мен жастардың әлеуетін ашу, оларды қоғамның әлеуметтік және рухани-адамгершілік даму процестеріне интеграциялау, әлеуметтік қауіпті әдеттерден бас тартуға, салауатты өмір салтына бағдарлауға, сондай-ақ мектеп ортасында Волонтерлік қозғалыстың құндылықтары мен принциптерін танымал етуге бағытталған жастар мәдениетіндегі құндылықтарды қалыптастыру.

"Адал ұрпақ" клубының қызметі туралы ақпарат Мектепте "Адал ұрпақ" ерікті клубы құрылды, оған мектептің 13 оқушысы кіреді. Мектеп қызметінің мақсаты жоғары адамгершілік, жауапты, бастамашыл және әлеуметтік Құзыретті азамат пен патриоттың қалыптасуы мен дамуы үшін мектепте жағдай жасау болып табылады. Аталған мақсатты іске асыру үшін мынадай міндеттер қойылады: білім алушыларда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мінез-құлықтың адамгершілік-этикалық құндылық негіздерін қалыптастыру; білім

алушыларда мектеп ортасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру. Клубтың жұмысы "Адал ұрпақ" мектеп клубының 2023-2024 оқу жылына арналған жұмыс жоспарына сәйкес жүргізілді. Қыркүйек айында "Адал ұрпақ" ерікті клубының ақпараттық стенді рәсімделді. Жыл ішінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы мүлтіксіз сақтауға, кез келген сыбайлас жемқорлық көріністеріне төзбеушілік жағдайын жасауға бағытталған ата-аналармен түсіндіру сұхбаты өткізіледі.

Оқушылардың бос уақыттарын тиімді пайдалану үшін барлық оқушылар қосымша білім берумен, спорттық секциялар мен үйірмелерге қатысады. Мектепте жүргізілетін спорттық секциялар: баскетбол, волейбол, тоғызқұмалақ, теннис, шахмат, дейби, асық ату. Үйірмелер: роботехника, вокал. Спорттық секциялардың сапалы жүргізуінің нәтижесінде соңғы жылдары аудан көлемінде жоғары жетістіктерге жетуде. 2023-2024 оқу жылында қазан айында тоғызқұмалақ ойынынан мектеп командасы жүлделі 3 орынға ие болды.

«Ұлттық мектеп лигасы» аудандық шахмат турнирі III орын

«Тоғызқұмалақ» спорттық ойын

«Жастар -2023» волейбол мен баскетбол спорттық ойындарының спартакиадасы

Мектепшілік басқару және бақылау жүйесі.

Мақсаты: белгіленген стандарттар мен критерийлерге сәйкес мектепте педагогикалық процесті және педагогикалық қызметті басқарудың тиімділігін қамтамасыз ету үшін жағдай жасау. Мектепте 2021-2022, 2022-2023, 2023-2024 жж., белгіленген стандарттар мен өлшемдерге сәйкес

педагогикалық процесті және педагогикалық қызметті басқарудың тиімділігін қамтамасыз ету үшін жағдайлар жасалған.

Сынып жетекшілері туралы жалпы мәліметтер 2023-2024 оқу жылында өткен оқу жылымен салыстырғанда оқушылар саны мен сынып жиынтықтарының азаюы байқалмайды. Сынып жетекшілерінің саны сәйкесінше азайған жоқ.

Сыныптар	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Барлығы	11	11	11

Сынып жетекшілерінің бағаланатын кезеңдегі білім деңгейінің коэффициенті сол деңгейде қалады. Жұмыс өтілі 20 жылдан астам жұмыс өтілі бар сынып жетекшілерінің саны бұрынғы деңгейде қалып отыр: **2023-2024 оқу жылында 15 жылдан 20 жылға дейін 18,3% құрады. 2022-2023 оқу жылында 20 жылдан астам еңбек өтілі- 18,3%, 2021-2022 оқу жылында 20 жылдан астам өтілі-жалпы санының 18,3 %.** Осылайша, жас мамандардың үлесінің өсуі сынып жетекшілері ретінде көп байқалмайды.

	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Педагогикалық еңбек өтілі			
3 жылға дейін	2	2	0
3 жылдан 10 жылға дейін	0	1	3
10 жылдан 15 жылға дейін	1	0	0
15 жылдан 20 жылға дейін	2	2	2
20 жылдан астам	6	6	6
Барлығы	11	11	11

Сынып жетекшілердің санаттары:

2021-2022 оқу жылында санаты жоқ сынып жетекшілер саны -3, 1 санат- 2, педагог-сарапшы-5, жоғары санатты-1.

2022-2023 оқу жылында санаты жоқ-3, педагог-модератор-1, педагог-сарапшы-6, жоғары санатты-1.

2023-2024 оқу жылында педагог-модератор-3, педагог-сарапшы-8.

Жоғары көрсеткіштен сынып жетекшілердің санаттары жылдан жылға өсуін байқауға болады.

Санаты	2021-2022 о.ж.	2022-2023 о.ж.	2023-2024 о.ж.
Санаты жоқ	3	3	0
1 категория	2	0	0
Педагог-модератор	0	1	3

Педагог-сарапшы	5	6	8
Жоғары санатты	1	1	0
Барлығы	11	11	11

Тамақтану.

Мектептегі ыстық тамақтың ұйымдастырылуы. Ағымдағы жылы бастауыш сынып оқушылары 100% бір мезгілдік ыстық тамақпен қамтамасыз етіледі. Жаппай біліммен қамту қорынан қамтылған балалар саны-32.

1-4 сыныптардан тегін ыстық тамақпен қамтылған балалар саны-19. Даярлық топтағы 6 оқушы ЖК «Альбина» демеушілігімен тегін ыстық тамақпен қамтылған. Жалпы 1 ауысымда 20 оқушы+ 1 оқушы (аудандық аурухананың қорытындысымен виражный) және 31 оқушы 2 ауысымда + 6 оқушы (даярлық топ). Жалпы 58 оқушы тамақтанады.

Ыстық тамақты ЖК «Альбина» Біржан сал ауданы білім бөлімімен келісілген заң аясындағы қызмет көрсету шарты негізінде қызмет көрсетеді. Асхана 50 орындыққа арналған. Асханада ас сақтау қоймасы, тоңазытқыш, мұздатқыш, электр плитасы, қол жуатын орын, су ішу орны, арнайы безендірулер, күнделікті ас мәзірі барлығы қойылған. Төрт апталық ас мәзірі облыстық білім басқармасының басшысы Ш.Оразалиннің келісілген ас мәзірі арқылы дайындалып беріледі. Азық- түлікті жеке кәсіпкер «Альбина» 2 аптада 1 рет арнайы көлікпен тасымалдайды. Азық- түлік жеткілікті мөлшерде әкелінеді. Биылғы оқу жылында балалар саны көбейгендіктен, ыдыс –аяқ жеткіліксіз. Асханада мұғалімдер мен әкімшілік арасындағы кезекшілік кестесі ұйымдастырылған. Бракеражды комиссия жоспар бойынша мониторинг жүргізіп отырады.

Мектеп асханасында санитарлық-гигиеналық нормалардың сақталуын және балалардың тамақтануын бақылауды мектептің медицина қызметкері қамқоршылық кеңеспен бірлесіп жүзеге асырады. Жыл бойы мектеп асханасында қызмет көрсету сапасы бойынша тексерулер жүргізіледі.

Қорытынды: тексерулерді уақтылы және тұрақты жүргізу бұзушылықтардың алдын алуға мүмкіндік береді. (Мәзір, шарт, жалпыға бірдей оқыту қорынан алынған оқу тізімдері, СЭС қорытындысы, тамақтану кестесі қоса беріледі).

Жаппай біліммен қамту.

2022-2023 оқу жылында Жаппай біліммен қамту қорынан қамтылған бала саны-21. Олар Жаппай біліммен қамту қорынан 40000 теңгеден ақшалай көмек алды. Жалпы 840000 теңгені құрайды. Сонымен қатар мектептегі 1 сынып оқушылары 15 оқушы тегін ыстық тамақпен қамтылған және Жаппай біліммен қамту қорынан 21 оқушы қамтылған. Бір мезгілдік ыстық тамақтың құны 750 теңгені құрайды. Сонымен қатар Жаппай біліммен қамту

қорынан жазғы уақытта жазғы сауықтыру «Сұңқар» лагеріне 4 оқушы жолданды. Жазғы уақытта ағымдағы жөндеу жұмыстары жасалынды.

2023-2024 оқу жылында Жаппай біліммен қамту қорынан Жан басына шаққанда күнкөріс деңгейінің шамасынан төмен отбасыларынан шыққан 32 балаға 40567 теңгеден материалдық көмек жасалынды. Жалпы соммасы 1 298144 теңгені құрайды. Бұл оқушылар бір мезгілдік ыстық тамақпен қамтамасыз етілген.

«Мектепке жол» республикалық акция барысында 1 сыныпқа баратын көп балалы отбасынан шыққан 3 оқушыға демеушілер тарапынан материалдық, қаржылық көмек жасалынды.

Қамқоршылық кеңес. Биылғы жылдан бастап, Білім беру ұйымдарында қамқоршылық кеңестің жұмысын ұйымдастыру және оны сайлау тәртібінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2017 жылғы 27 шілдедегі № 355 бұйрығы. ҚР Әділет министрлігінде 2017 жылғы 29 тамызда № 15584 болып тіркелді. «Білім туралы» ҚР Заңының 44-бабының 9- тармағына сәйкес № 56 бұйрығымен өзгертілді.

Мектепте Қамқоршылық Кеңесінің құрамы 7 адамнан тұрады. Жыл басынан 3 отырыс өткізіліп, биылғы жылға шыққан ережелер Кеңес мүшелеріне таныстырылып, жинауға қажетті құжаттар тізімі берілді. Қамқоршылық кеңес орта білім беру ұйымдарында, оның ішінде мамандандырылған және арнайы білім беру ұйымдарының (бұдан әрі – білім беру ұйымы) дамуына ықпал ететін және білім беру ұйымдардың қызметіне қоғамдық бақылауды қамтамасыз ететін алқалы басқару орган ретінде өз қызметін мына қағидастар негізінде жүзеге асырады:

- 1) тәуелсіздік;
- 2) оның мүшелерінің өтеусіз негіздегі қызметі;
- 3) еріктілік;
- 4) ашықтық;
- 5) жариялылық пен шынайылық.

3. Қамқоршылық кеңес мүшелері өз қызметінде:

Мынадай құжаттарды ұсынады:

- 1) өтінім (еркін түрде);
- 2) үміткердің жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесі;
- 3) қазақ немесе орыс тілдеріндегі түйіндеме;
- 4) білімі бар екендігі туралы құжаттың көшірмесі (бар болса);

5) Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитетінің аумақтық бөлімшелері берген соттылығының және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың жоқтығын растайтын құжаттар.

Жалпы Қамқоршылық кеңес мүшелері мектеп өміріне белсенді араласып, түрлі іс-шараларды өткізуге ат салысуда.
